7/1517 - 3 322

ÇOK ACELE ve GÜNLÜDÜR

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Sosyal Güvenlik Kuruluşları Genel Müdürlüğü

SAYI : B.13.0.SGK.0.13.00.01/ 2352
KONU: Yazılı Soru Önergesi

007484

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ: 7/3/2000 tarihli ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/1517-4461/10621 sayılı yazınız.

Hatay Milletvekili Metin KALKAN tarafından hazırlanan "1998-2000 yılları içinde İş ve İşçi Bulma Kurumuna başvuran kişi sayısına ilişkin" 7/1517-4461 Esas No'lu yazılı soru önergesi incelenmiştir.

İş ve İşçi Bulma Kurumunun bugün için gerek görev ve yetkilerinin kapsamı, gerekse bu kapsamda sunduğu hizmetler, tek başına işsizlik sorununun çözümüne ve istihdamın artırılmasına yeterli değildir. Ancak, Kurum ülkemizin önde gelen sorunlarından birisi olan işsizlik sorununun çözümüne katkıda bulunmak amacıyla çeşitli çalışmalar yürütmektedir. Bu çalışmaların başında, 1993 yılından bu yana Dünya Bankası ile birlikte yürütülen İstihdam ve Eğitim Projesi gelmektedir.

Temel amacı, gelişmiş etkin bir işgücü piyasası çerçevesinde üretken istihdamı artırmak olan projenin dört ana hedefi bulunmaktadır.

- İstihdam hizmetlerinin liberalleşmesi yoluyla istihdam hizmetlerinin etkinliğini artırmak,
- İşsiz ve vasıfsız işçilerin üretken işlerde istihdamını sağlamak,
- Değişik kategorilerdeki kullanıcılar için daha kapsamlı bilgiler sağlayarak, işgücü piyasası kararlarının etkinliğini artırmak,
- Kadınların üretken istihdamını sağlamak.

Bu hedeflere ulaşmak için İş ve İşçi Bulma Kurumunun yanı sıra, Devlet İstatistik Enstitüsü, Meslek Standartları Komisyonu ve Kadının Statüsü ve Sorunları Genel Müdürlüğü de projede görev almışlardır. Bu önemli projenin tamamlanması ile Kurumun teknik alt yapısı tamamlanmış ve istihdam hizmetleri bilgisayar ortamında sunulabilecek bir duruma gelmiş olacaktır.

Diğer taraftan, işsizliğin önlenmesi ve istihdamın artırılması, işgücü yetiştirme hizmetlerinin yaygınlaştırılması ve işgücü piyasasının nitelikli işgücü ihtiyacının karşılanması amacıyla aktif işgücü programları da uygulanmaktadır.

Bu programlar kapsamında İş ve İşçi Bulma Kurumunca yürütülen hizmetler şunlardır.

a- İşgücü Yetiştirme Kursları

İşgücü yetiştirme kursları ile Kuruma kayıtlı herhangi bir mesleği ya da piyasada geçerli bir mesleği olmayan işsizlerin, işgücü piyasasının ihtiyaç duyduğu mesleklerde yetiştirilerek istihdam edilmeleri amaçlanmaktadır.

Proje kapsamında 1993-1998 yılları arasında düzenlenen 4.276 işgücü yetiştirme kursuna 79.189 kişi katılmıştır. Bu kapsamda 1999 yılında ise 4.384 kişinin katıldığı 222 işgücü yetiştirme kursu düzenlenmiş ve bu kursiyerlerin büyük bir çoğunluğunun istihdamı sağlanmıştır.

b- Özürlülere Yönelik Mesleki Eğitim Kursları

Bu kurslarda; Kuruma kayıtlı özürlülere meslek edindirmek suretiyle istihdam edilmeleri veya kendilerine gelir getirici bir iş kurmaları amaçlanmaktadır.

Bu çerçevede, 1993-1998 yılları arasında 2.180 özürlünün katıldığı 173 kurs düzenlenmiştir. 1999 yılında ise 446 kişinin katıldığı 34 kurs düzenlenmiş ve kurslardan mezun olan 266 özürlü meslek sahibi olmuştur.

c- Quick Start (Ismarlama Eğitim Programı)

Yeni kurulmakta olan veya tevsii yatırımına giden ya da özelleştirme nedeniyle yeniden yapılanan işletmelerin, işyerindeki açık işin özelliklerine münhasır eğitim ihtiyaçlarının tespitine bağlı olarak hazırlanan ve uygulanan eğitim programıdır. Bu program mal ve hizmet üretiminde faaliyet gösteren tüm işletmelerde uygulanabilmektedir.

Bu program ile ilgili olarak Eskişehir pilot il olarak seçilmiş, iş analizlerine dayalı eğitim programları hazırlanmış olup, çalışmalar sürdürülmektedir. İlerleyen aylarda tam olarak uygulanması planlanan Ismarlama Eğitim Programları için 2000 yılında 550 milyar TL. ödenek ayrılmıştır.

d- İş Kurma (Girişimcilik) Eğitimi ve İş Kurma Danışmanlık Hizmeti

İş ve İşçi Bulma Kurumu ile KOSGEB arasında, İş Kurma (Girişimcilik) Eğitimi ve İş Kurma Danışmanlık Hizmeti verilmesine ilişkin bir işbirliği protokolü hazırlanmış ve 1999 yılında imzalanarak yürürlüğe konulmuştur.

İmzalanan protokol ile Kurum tarafından kendi işini kurmak isteyen işsizler için düzenlenen kurslardan mezun olanlar ile sözkonusu kurslara katılmamakla birlikte, kuracağı iş ile ilgili mesleki bilgi ve deneyimi olan işsizlere, İş Kurma (Girişimcilik) Eğitimi ve İş Kurma Danışmanlık Hizmeti verilmesi amaçlanmaktadır.

Kurumca, konu ile ilgili olarak tüm teşkilata talimat ve genelgeler dağıtılmış olup, kendi işini kurmak isteyen işsizlerden alınacak talebe göre uygulama yürütülecektir.

e- Toplum Yararına Çalışma Programı

Toplum yararına bir iş ya da hizmetin geçici istihdam statüsü altında yürütüldüğü bir istihdam veya eğitim modeli olarak tanımlanan Toplum Yararına Çalışma Programları, İstihdam ve Eğitim Projesi kapsamında ağırlıklı olarak depremden en fazla etkilenen Kocaeli, Sakarya, Bolu ve Yalova illerinin yanı sıra Olağanüstü Hal Bölgesi ve Kalkınmada Öncelikli Bölge illerinden bazıları da dahil olmak üzere toplam 27 ilimizde uygulanacaktır. Hazırlıkları tamamlanan ve önümüzdeki günlerde uygulamaya geçilecek olan toplum Yararına Çalışma Programları için deprem bölgesine yönelik olarak 2000 yılında, 7.7 trilyon TL.'lık bir bütçe ayrılmıştır.

Ayrıca, İş ve İşçi Bulma Kurumunu yeniden yapılandırarak gelişmiş ülkelerdeki istihdam kurumları gibi, işgücü piyasasında daha etkin bir konuma getirmek, aktif ve pasif istihdam politikalarını uygulayabilen, istihdam ve danışmanlık hizmetlerini tam olarak yerine getiren bir konuma getirmek ve de hukuki alt yapısını günün koşullarına ve gelişmelerine uyarlamak için "Türkiye İş Kurumu Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Tasarısı" hazırlanarak Bakanlar Kuruluna sunulmuş bulunmaktadır. Sözkonusu Kanun Tasarısı ile;

- Kurumun adı, Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) olarak değiştirilmekte,
- Çalışma hayatının taraflarının üçlü bir yapı içerisinde Kurumun yönetimine katılması sağlanmakta,
- Kurumun görev alanı genişletilerek istihdamı korumak, geliştirmek ve işsizliği azaltmak için aktif istihdam politikalarını uygulama olanağı getirilmekte,
- Kurum, İşsizlik Sigortasını eksiksiz uygulayabilecek bir yapıya kavuşturulmakta,
- İstihdam hizmetlerinin sunulmasında Kurumun tekel konumu kaldırılmakta ve Özel İstihdam Bürolarının faaliyette bulunmalarına izin verilmekte,
- Kurumun sunduğu hizmetlerin nitelik ve niceliğini artırabilmek ve çoklu beceriye sahip personel istihdam edilebilmesini sağlamak amacıyla "İstihdam ve Meslek Uzmanı" adı altında kariyer uzmanlık ihdas edilmekte,
- Bölge Müdürlükleri kaldırılarak, İl Müdürlükleri şeklinde örgütlenmeye gidilmekte, böylece Kurum yeni yapısı ile dinamik bir teşkilata ve hızla değişen işgücü piyasası gereklerine uygun kararlar alıp, uygulayabilecek bir yönetime kavuşturulması,

sağlanmaktadır.

Sözkonusu Kanun Tasarısının yasalaşması ile Kurum, işgücü piyasasında etkin bir konuma gelecek ve işsizliğin azaltılmasına yönelik gerekli tedbirleri uygulayabilen bir yapıya sahip olacaktır.

Diğer taraftan, 1998 yılında iş isteği ile Kuruma 430.407 kişi başvuruda bulunmuş, buna karşılık 235.360 kişilik açık iş talebi alınmış ve 218.354 kişi işe yerleştirilmiştir. İşe yerleştirilen 218.354 kişiden 143.939'u kamu sektöründe, 74.415'i ise özel sektörde işe yerleştirilmiştir.

1999 yılında ise, iş isteği ile Kuruma 435.193 kişi başvuruda bulunmuş, buna karşılık 224.444 kişilik açık iş talebi alınmış ve 201.942 kişi işe yerleştirilmiştir. 1999 yılında işe yerleştirilen 201.942 kişiden 122.942 kamu sektöründe, 79.000'i ise özel sektörde işe yerleştirilmiştir.

7/1517 - 6325

1998 yılında Hatay İlinde iş isteği ile Kuruma 4.591 kişi başvuruda bulunmuş, buna karşılık 1.671 kişilik açık iş talebi alınmış ve 1.848 kişi işe yerleştirilmiştir. 1999 yılında ise Hatay İlinde iş isteği ile Kuruma 3.844 kişi başvuruda bulunmuş, buna karşılık 2.020 kişilik açık iş talebi alınmış ve 1.635 kişi işe yerleştirilmiştir.

Ayrıca, 2000 yılı Ocak ayı sonu itibariyle, İş ve İşçi Bulma Kurumuna kayıtlı iş arayan sayısı 656.995 olup, bunlardan 476.744'ü açık işsiz konumundadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Yaşar OKUYAN
Bakan

DAĞITIM:
Gereği:
TBMM Başkanlığına

Bilgi:
Başbakanlığa